

**ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΓΟΡΑΣ ΔΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ.**

Από τον

Δ. Θεοδώρου¹

Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων (ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ.) διαθέτει συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο για τον έλεγχο ποιότητας υλικών και έργων, το οποίο συνίσταται

- στο άρθρο 21 του Νόμου 1418/84 για τα Δημόσια Έργα (ΦΕΚ Α 23) και στην τροποποίηση αυτού με το άρθρο 4 του Νόμου 2229/94(ΦΕΚ Α 138)
- στον Κανονισμό διενέργειας ελέγχου ποιότητας υλικών και έργων (Κ.Δ.Ε.), που εγκρίθηκε με την Δ14/43309(ΦΕΚ 332/Β/28-03-01) Απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ και
- στο ΠΔ 121/01 (ΦΕΚ 112/Α/06-06-01) σχετικό με την επιβολή προστίμου για παράβαση των διατάξεων του άρθρου 21 του Νόμου 1418/84

Στο άρθρο 21 του Νόμου 1418/84 αναφέρεται ότι

- με αποφάσεις του Υπουργού Δημοσίων Έργων εγκρίνονται προδιαγραφές και κανονισμοί που σχετίζονται με τον τρόπο κατασκευής των έργων και την ποιότητα, τον τρόπο σύνθεσης και επεξεργασίας, τη χρήση και τον έλεγχο των υλικών κατασκευής των έργων και
- η παράβαση των διατάξεων του άρθρου αυτού και των κανονιστικών αποφάσεων, που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του, διώκεται και τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα και επιπλέον επιβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Δημοσίων Έργων διοικητική ποινή που ορίζεται με προεδρικό διάταγμα.

Βάσει των ανωτέρω εγκρίθηκε ο Κ.Δ.Ε. και το ΠΔ121.

Στον Κ.Δ.Ε. προβλέπεται ότι η διενέργεια των ελέγχων γίνεται από επιτροπές που συγκροτούνται κάθε έτος από υπαλλήλους:

- του Κεντρικού Εργαστηρίου Δημοσίων Έργων (Κ.Ε.Δ.Ε.) της Γ.Γ.Δ.Ε. και
- των Περιφερειών του Κράτους στις οποίες μεταβιβάστηκαν αρμοδιότητες ελέγχου ποιότητας υλικών και έργων, δηλαδή των Περιφερειακών Εργαστηρίων.

Οι υπάλληλοι αυτοί πρέπει να έχουν εμπειρία σε θέματα ελέγχου ποιότητας.

Οι επιτροπές του Κ.Ε.Δ.Ε. δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη τη χώρα και οι επιτροπές των Περιφερειών μέσα στα όρια της χωρικής τους έκτασης.

Η διαδικασία των ελέγχων περιλαμβάνει τα εξής στάδια

- Μετάβαση της επιτροπής ελέγχου στις εγκαταστάσεις της ελεγχόμενης μονάδας και καταγραφή όλων των απαραίτητων στοιχείων που προβλέπονται στον Κ.Δ.Ε., στα Πρότυπα και στους Κανονισμούς που ισχύουν κατά περίπτωση
- Σύνταξη έκθεσης και αποστολή της στον ελεγχόμενο
- Υποβολή αντιρρήσεων από τον ελεγχόμενο
- Παρατηρήσεις της επιτροπής ελέγχου επί των αντιρρήσεων

- Διαβίβαση της έκθεσης ελέγχου, των αντιρρήσεων του ελεγχόμενου και των παρατηρήσεων της επιτροπής στη Γενική Διεύθυνση Ποιότητας της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων και στον αρμόδιο κατά τόπο Εισαγγελέα
- Εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Ποιότητας στον Υπουργό για τις υποβληθείσες αντιρρήσεις, την επιβολή και το ποσό του προστίμου
- Έκδοση Υπουργικής Απόφασης για τις υποβληθείσες αντιρρήσεις, την επιβολή και το ποσό του προστίμου

Βάσει του ΠΔ 121/01 το πρόστιμο που επιβάλλεται μπορεί να είναι ύψους μέχρι 73.000 Ευρώ.

Κατά της απόφασης επιβολής προστίμου μπορεί να ασκηθεί από τον ελεγχόμενο ανακοπή στο διοικητικό εφετείο, οπότε ζητούνται από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους απόψεις και στοιχεία επί των αναφερομένων στην ανακοπή.

Επίσης κατά τη διερεύνηση από τον Εισαγγελέα για την ύπαρξη τυχόν ποινικής ευθύνης, μπορεί να ζητηθεί από τα μέλη της επιτροπής κατάθεση για διευκρινίσεις και επεξηγήσεις .

Εφαρμογή αυτού του θεσμικού πλαισίου, που λειτουργεί ως «έλεγχος αγοράς», έγινε στο σκυρόδεμα και στους χάλυβες οπλισμού σκυροδέματος, όπου ο Κ.Δ.Ε. καθορίζει αναλυτικά τη διαδικασία ελέγχου των μονάδων παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος και των χάλυβων οπλισμού σκυροδέματος, βάσει των Κανονισμών και των Προτύπων που ισχύουν για τα δύο αυτά υλικά. Την τελευταία τριετία πραγματοποιήθηκαν από τις επιτροπές του Κ.Ε.Δ.Ε. εικοσιέξι (26) έλεγχοι σε μονάδες παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος και είκοσι (20) έλεγχοι σε χάλυβες. Από τις επιτροπές των Περιφερειών πραγματοποιήθηκαν οκτώ (8) έλεγχοι σε μονάδες παραγωγής έτοιμου σκυροδέματος από την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και ένας (1) έλεγχος από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος .

Το κυριότερο πρόβλημα που διαπιστώθηκε κατά την εφαρμογή αυτού του θεσμικού πλαισίου, είναι ο αποσπασματικός χαρακτήρας των ελέγχων, δεδομένου ότι εκτός από τις επιτροπές που συγκροτούνται και λειτουργούν στο Κ.Ε.Δ.Ε., ορισμένες μόνο Περιφέρειες συγκροτούν επιτροπές ελέγχου και από αυτές τις επιτροπές, την τελευταία τριετία, τελικά λειτούργησε μόνο μία.

Για να αποδώσει ο έλεγχος αγοράς χρειάζεται ένας γενικός συντονισμός/σχεδιασμός από μια κεντρική υπηρεσία κατάλληλα στελεχωμένη, με επαρκή χρηματοδότηση, που θα παίζει ρόλο συντονιστικό και ελεγκτικό. Ο σχεδιασμός θα λαμβάνει υπόψη τη γεωγραφική κατανομή των μονάδων στον Ελλαδικό χώρο, τη σεισμικότητα της περιοχής και τον κύκλο εργασιών της κάθε μονάδας. Τα στοιχεία που θα συγκεντρώνονται από τη διενέργεια ελέγχων πρέπει να καταχωρούνται σε βάση δεδομένων, ώστε να ελέγχεται εάν εφαρμόστηκαν οι διορθωτικές ενέργειες και τα μέτρα που προβλέπονται από τη νομοθεσία , δηλαδή η επιβολή προστίμου.

Μια τέτοια δομή είναι η δημιουργία «Δικτύου Εργαστηρίων Δημοσίων Έργων» υπό την Γενική Δ/ση Ποιότητας της Γ.Γ.Δ.Ε., για την υλοποίηση της οποίας όμως χρειάζεται η υπαγωγή των Περιφερειακών Εργαστηρίων Δημοσίων Έργων, από την Περιφέρεια που ανήκουν σήμερα, στη Γ.Γ.Δ.Ε.. Η πρόταση αυτή έχει συζητηθεί πολλές φορές κατά το παρελθόν και έχει ακουσθεί σε ημερίδες και συνέδρια, αλλά δεν έχει προς το παρόν υλοποιηθεί.

¹- Διπλ. Χημ. Μηχ/κός, Προϊστάμενος Τμήματος Εποπτείας Ιδιωτικών Εργαστηρίων, Δ/νση ΚΕΔΕ.